Å
koke
suppe
på
en
spiker

Å koke suppe på en spiker og suppen blir god

Et samarbeidsprosjekt mellom 3 kommuner og 1 DPS

Strand kommune
Forsand kommune
Hjelmeland kommune
Ryfylke DPS Strand

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Tilskudd fra helsedirektoratet

Med formål å utvikle organisatorisk forpliktende samarbeidsmodeller mellom kommuner og helseforetak

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Strand kommune

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Strand kommune

- **11 200 innbyggere**
- **3 legesentre**
- **Ikke spesielt god økonomi**
- **Industri**
- **Handel**
- **Jord og skogbruk**
- **Reiseliv**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Forsand kommune

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Forsand kommune

- **1 200 innbyggere**
- **Tjenester samlet i et helsehus**
- **God økonomi**
- **Kraftkommune**
- **Havbruk**
- **Landbruk**
- **Sand og steinuttak**
- **Reiseliv/turisme**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hjelmeland kommune

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hjelmeland kommune

- **2100 innbyggere**
- **Tjenester samlet i ett helsehus**
- **God økonomi**
- **Havbruk**
- **Landbruk**
- **Sand og steinuttak**
- **Reiseliv/turisme**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Ryfylke DPS Strand

Sengepost: allmennpsykiatrisk 8 plasser

6 rusplasser

Sengepost for rusmisbrukere på tvang:

2 skal økes til 4

Dagpost

Poliklinikk

Ambulant enhet

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Styringsgruppen

Roar Norås, leder for Ryfylke DPS

Kristian Hausken, Kommunesjef i Hjelmeland kommune

Tom Jakob Bru, Kommunalleder Helse og omsorg i Strand kommune

Elsa Løland, leder for helse og sosialtjeneste i Forsand kommune

Brukerrepresentant fra høsten 2012

Bente Arntzen, prosjektleder, psykologspesialist

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Arbeidsgruppen

Marta Ommundsen, leder for psykiatritjenesten i Hjelmeland

Ole Andre Straume, leder for psykiatritjenesten i Strand

Aslaug Heng Fosse, sykepleier ved psykiatritjenesten i Strand

Mareijke Håland, leder for psykiatritjenesten i Forsand

Mette Gjøvåg, styrer ved Ryfylke DPS Strand

Ingrid Hamberg, leder ved ambulant team ved Ryfylke DPS Strand

Bente Arntzen, prosjektleder, psykologspesialist

NAV representant fra høsten 2012

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Arbeidskraft

Psykologspesialist i 50 % stilling som prosjektleder

Psykiater hver annen torsdag fra høsten 2012

Kommunene og DPSet bidrar med arbeidskraft fra de eksisterende tjenestene

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Utgangspunkt

- **Videreutvikle eksisterende samarbeidsavtaler**
- **Hva er vi gode på?**
- **Hva kan vi gjøre bedre?**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hva er vi gode på?

Det gjøres mye godt faglig arbeid med de tyngste pasientene.

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Identifikasjon av samarbeidsvansker

- **Samarbeid omkring innleggelser og utskrivelser**
- **En tendens til devaluering av samarbeidspartnere**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Innleggelser og utskrivelser

- **Psykiatritjenesten får ikke alltid informasjon når felles pasient blir innlagt og utskrevet**
- **Psykiatritjenesten får ikke alltid informasjon om medisinendringer selv om det er de som skal administrere medisinen**
- **Pasienten får ikke alltid med seg resept, psykiatritjenesten kan da ikke gi de rette medisinene**
- **Fastlege får ikke alltid epikrise tidlig nok og vet derfor ikke om medisinendringer/justeringer**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Deltakelse på behandlingsmøte

- **Psykiatritjenesten inviteres til behandlingsmøtet**
- **I samråd med pasienten**
- **DPSet får nyttig informasjon ved innleggelser**
- **Kommunen får informasjon ved utskrivelser**
- **Kommunen forstår lettere hvorfor tiltakene under innleggelsen er som de er**
- **Forstår også lettere forslagene til videre oppfølging**
- **Når kommunen er inne på et tidlig tidspunkt blir det mer fokus på livet etter utskrivelsen også på DPSet**
- **Psykiatritjenesten peker på arbeidshverdagen i kommunen noe som gir mer forståelse for viktigheten av tidlige epikriser**

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hva betyr dette egentlig?

- **Bedre pasientflyt**
- **Bedre kvalitet på behandlingen**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Ryfylke DPS Strand +++

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Ulik faglig tenkning

- **Psykiatrisk senter til DPS**
  - **Omsorgskultur**
- **Strand kommune: Ikke gi mer hjelp enn folk strengt tatt har behov for. Både et økonomisk og faglig argument.**
- **Mer erfaring med pasienter som er mer i stand til å ivareta sitt funksjonsnivå.**
- **DPS ansatte: ”Vi er spesialister på feltet og skal veilede kommuneansatte i faglig sammensatte spørsmål”**
- **Strand kommune: ”Vår faglige tenkning blir ikke alltid respektert.**
- **Vanskelig samarbeidsklima**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Forventninger til hverandre

- **For lite kjennskap til hverandres rammer og arbeid**
- **Kartlegging ambulant team**
- **Forventninger som ofte ikke ble innfridd**
- **Irritasjoner, frustrasjoner, misforståelser**
- **Negative holdninger til hverandre og hverandres arbeid, en liten tendens til devaluering**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hva trengs?

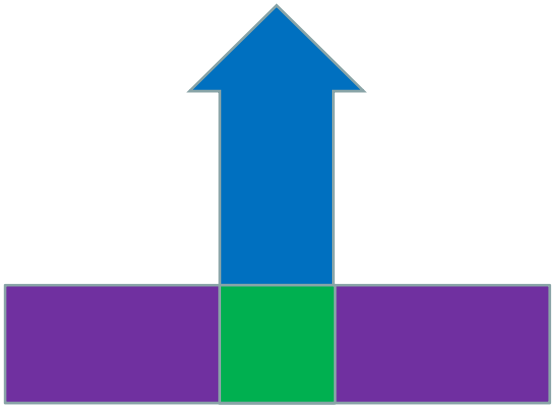
- **Lære å kjenne hverandres arbeidssituasjon**
- **Forskjellig faglige områder**
- **Felles faglig område**
- **Flere møtepunkter**
- **Likeverd og respekt**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Lånt modell

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Møtepunkter

- **Utedager**
- **Veiledning Ambulant team**
- **Prekestolseminar 1 gang årlig**
- **Styringsgruppe ca 4 ganger årlig**
- **Arbeidsgruppemøter ca. hver 2 måned**
- **Veiledningsgrupper på tvers av kommunene og DPSet**
- **Samhandlingsseminar på Hjelmeland**
- **”Nye” utedager på alle fastlegekontorene**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Utedager

- **Hver 6. uke**
- **Fast møte med fastleger og psykiatritjeneste**
- **Styrt av leder av psykiatritjeneste**
  - **Veiledning, pasientkonsultasjoner, felleskonsultasjoner, vurdering av om saker skal henvises**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Innedager

- **Undervisning sengepost**
- **Undervisning poliklinikk**
- **Pasientundervisning**
- **Veiledning av ambulant team**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Veiledning Ambulant team

- **2 av 3 sykemeldte pga overbelastning i jobb**
- **Behandleroppgaver i sengepost og poliklinikk**
- **Mange langvarige saker**
- **Liten historie med å avslutte saker**
- **Overlappende oppgaver med kommunen**
- **Nå: tidsavgrenset oppfølging**
- **Følger pasienter inn og ut som trenger ekstra oppfølging**
- **Konkrete behandlingsplaner**
- **Uformelle frokostmøter med psykiatritjenesten i Strand**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Veiledningsgrupper på tvers av kommunene og DPSet

- **Bygge et godt samhandlingsklima**
- **Sterkt fokus på likeverd**
- **Kunnskapsoverføring begge veier**
- **Veiledere: Styrer DPSet og prosjektleder**
- **Tenkes overført til gruppene**
- **4 samlinger pr. år i hver gruppe**
- **Legger veiledningen til de ulike enhetene etter tur**
- **Får besøkt alle enhetene i løpet av ett år**
- **Tar opp vanskelige saker relatert til samhandling**
- **Får gode innspill fra gruppen**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Kompetanseutvikling

- **Arbeidsgruppen på nasjonal angstkonferanse**
- **Åpent foredrag om angst i Hjelmeland og Forsand**
- **Temadag om angst for psykiatritjeneste, fastleger, NAV, helsestasjon på Forsand**
- **Samarbeid mellom kommuner og DPS om KID kurs**
- **Samarbeid over kommunegrensene om opplysningsvirksomhet i skolene**
- **Undervisningstemaer:**
  - **Tidlige tegn på psykose**
  - **Splitting og parallellprosesser**
  - **Systematisk miljøterapi**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Samhandlingseminar på Hjelmeland

- **Samhandlingsreformen**
- **Presentasjon av tjenester og brukergrupper**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Det vanskelige spørsmålet

- **Innebærer samhandlingsreformen at flere oppgaver og mer av ansvaret for behandling legges til kommunene?**
- **Handler det om et utvidet kommunalt ansvar?**
- **Blir dette dyrere for kommunene?**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Nye oppgaver?

- **KID kurs**
- **Sosial ferdighetstreningskurs**
- **Starte en sosial samtale**
- **Holde en samtale i gang**
- **Avslutte på en vennlig måte**
- **Aggresjonsmestring**
- **Angstmestring**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Det neste vanskelige spørsmålet

Forebygging er begrunnelsen for å gjøre kommunene økonomisk ansvarlige for innleggelser.
Hva da med de sykdommene som verken helsearbeiderne eller politikerne vet helt hva som forebygger. Kan vi da forvente at kommunene skal prioritere å ta penger fra noe som brenner for å gi til noe som vi tror kanskje forebygger, men som kanskje også går bra? Og som dessuten ikke vil gi problemer før om mange år og da er det ikke jeg som er politiker lenger.

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Kommunenes økonomi – konsekvenser for samhandling

- **Småkommunene: God økonomi, gode ressurser**
- **Strand kommune: angst for at kommunens økonomi og ressurser ikke vil strekke til i forbindelse med samhandlingsreformen**
- **Redd for å bli pålagt nye oppgaver som kommunen verken har økonomi eller kompetanse til å ivareta**
- **Økonomiske konsekvenser knyttet til somatikk**
- **Reformen gjelder ikke rus og psykiatri**
- **Sitte litt på gjerde**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Ulike pasientgrupper ved psykiatritjenestene i de tre kommunene

- **Flere pasienter med lettere psykiske lidelser i Strand kommune behandles ved DPS poliklinikk (kort reisevei)**
- **Småkommunene flere pasienter mer lettere og moderate psykiske lidelser.**
- **Psykiatritjenesten har i større grad enn småkommunene et tilbud til pasienter med alvorlige sinnslidelser**
- **Mer fokus på medikamenter og tiltak**

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

”Nye” utedager

- **Annenhver torsdag i kommunene**
- **Klinisk møte med fastlegene, psykiatritjenesten, prosjektleder, psykiater (poliklinikkleder)**
- **Poliklinikk, fastleger, psykiatritjeneste kan bringe inn saker – leder av psykiatritjenesten koordinerer**
- **Felleskonsultasjoner**
- **Enkeltkonsultasjoner av spesialist til pasienter med lettere lidelser**
- **Undervisning, drøfting, veiledning**
- **Flere pasienter får hjelp i kommunen som ellers ville bli henvist til spesialisthelsetjenesten**
- **Hjelp til å finne frem i behandlingssystemet**
- **Hjelp til å vurdere om pasienter skal henvises**

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Hva har vi oppnådd?

- **Bedre samarbeidsklima?**
- **Samhandlerne støtter hverandre mer enn før**
- **Snakker mer med hverandre ikke om hverandre**
- **Lettere å ta opp problemer**
- **Forstår mer av hverandres arbeidssituasjon og tilbud**
- **Mer realistiske forventninger til hverandre**
- **Klinisk spesialistkompetanse er mer tilgjengelig for kommunene enn før**
- **Noen pasienter får hjelp i kommunen og slipper og vente lenge på spesialisthelsetjenesten**
- **Nye samhandlere banker på**
- **Det som er riktig tiltak i en kommune er ikke nødvendigvis riktig for en annen**
- **Ting Tar Tid**

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Takk for oss fra Ryfylke

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF

Å
koke
suppe
på
en
spiker

Strand Forsand Hjelmeland Stavanger Universitetssjukehus Helse Stavanger HF